

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Jõustumise kp:
Avaldamismärge:

Riigikogu
välisleping
algtekst
02.08.1998
RT II 1998, 8, 18

Energiaharta protokoll energiakasutuse tõhustamise ja sellega seotud keskkonnakaitseküsimuste kohta

[Euroopa energiaharta lepingu ja protokollu ratifitseerimise seadus](#)

[Välisministeeriumi teadaanne välislepingu jõustumise kohta](#)

[Energiaharta leping](#)

PREAMBUL

Käesoleva protokollu pooled,

pidades silmas Euroopa energiaharta Haagi konverentsi lõppdokumendiga vastu võetud Euroopa energiahartat, mis on alla kirjutatud 1991. aasta 17. detsembril Haagis, ning esmajoones selle deklaratsioone koostöö vajalikkuse kohta energiakasutuse tõhustamise ja sellega seotud keskkonnakaitse valdkonnas;

pidades silmas energiaharta lepingut, mis on allakirjutamiseks avatud 1994. aasta 17. detsembrist kuni 1995. aasta 16. juunini;

tunnustades rahvusvaheliste organisatsioonide ning foorumite tööd energiakasutuse tõhustamise ja energiatsükliga seotud keskkonnakaitseküsimuste valdkonnas;

olles teadlikud edusammudest tarnete ohutuse tagamise alal ning majanduse ja keskkonnakaitse olulisest edasiminekest, mis on aset leidnud energiakasutuse tõhustamise teel optimaalsete kuludega; teades nende osatähtsust majanduse restruktureerimises ning elatustaseme tõstmises;

nentides, et energia säästmine vähendab energiatsükli kahjulikku mõju keskkonnale, kaasa arvatud globaalne soojenemine ning hapestumine;

olles veendunud, et turu konkurentsikeskkond peegeldub energiahinnas, tagavad turule orienteeritud hinnakorralduse, kaasa arvatud keskkonnakaitsekulude ja -tulude põhjalikum arvestamine, ning nentides, et selline hinnakorraldus on energiakasutuse tõhustamise ja sellega seotud keskkonnakaitse seisukohast ülioluline;

tunnustades erasektori, sealhulgas väikese ja keskmise suurusega ettevõtete tähtsat rolli energiakasutuse tõhustamise meetmete edasiarendamises ja rakendamises, ning soovides kujundada soodsat institutsionaalset raamistikku majanduslikult elujõuliste investeeringute tegemiseks energiakasutuse tõhustamiseks;

nentides, et ärikoostööle peab lisanduma valitsuste koostöö, seda eriti energiapoliitika määratlemise ning analüüsi osas, samuti muudes valdkondades, mis on olulised energiakasutuse tõhustamise seisukohast, kuid mis peavad jääma riigi monopoliks; ja

soovides tegutseda energiakasutuse tõhustamise ja sellega seotud keskkonnakaitse valdkonnas ühiselt ja kooskõlastatult ning võtta vastu protokoll, mis loob raamistiku energia ökonoomseks ning tõhusaks kasutamiseks,

on kokku leppinud järgnevas:

I osa. SISSEJUHATUS

Artikkel 1. Protokollu reguleerimisala ja eesmärgid

(1) Käesolevas protokollis määratletakse tegevuspoliitika, mille kohaselt energiakasutuse tõhustamise teel suurendada energiatootangut ning vähendada energiasüsteemide keskkonnakahjulikkust. Peale selle esitatakse protokollis juhised energiakasutuse tõhustamise programmide väljatöötamiseks, nimetatakse koostöövaldkonnad ja luuakse raamistik ühise ja kooskõlastatud tegevuse jaoks. Selline tegevus võib hõlmata energiaallikate

otsinguid ja uuringuid, energia tootmist, muundamist, salvestamist, edastamist, tarnimist ja tarbimist ning olla seotud mis tahes majandussektoriga.

(2) Käesoleva protokollis eesmärk on:

a) töötada välja säästliku arengu põhimõtetele vastav energiasäästupoliitika;

b) luua raamõuded, mis ajendaksid tootjaid ja tarbijaid kasutama energiat võimalikult ökonoomselt, efektiivselt ja keskkonnaohutult, esmajoonel efektiivsete energiaturgude organiseerimise ning keskkonnakulude ja -tulude põhjalikuma arvestamise teel; ning

c) edendada koostööd energiasäästu valdkonnas.

Artikkel 2. Mõisted

Käesolevas protokollis on mõistetel järgmine tähendus:

(1) «Harta» tähendab Euroopa energiahartat, mis on vastu võetud Euroopa energiaharta Haagi konverentsi lõppdokumendiga ja alla kirjutatud 1991. aasta 17. detsembril Haagis. Lõppdokumendile allakirjutamist käsitatakse hartale allakirjutamisena.

(2) «Protokollipool» või «pool» tähendab riiki või piirkondlikku majandusühendust, kes on nõustunud käesoleva protokolliga ühinema ning kelle suhtes see protokoll kehtib.

(3) «Piirkondlik majandusühendus» tähendab riikide moodustatud organisatsiooni, kellele need riigid on andnud pädevuse teatavates küsimustes, mida on käsitatud käesolevas protokollis, kaasa arvatud õigus teha otsuseid, mille täitmine on nendele riikidele kohustuslik.

(4) «Energiaüksik» tähendab kogu energiaahelat, kaasa arvatud erinevate energiaallikate otsimise ja uurimise ning energia tootmise, muundamise, salvestamise, edastamise, tarnimise ja tarbimisega seotud tegevust ning jäätmete töötlemist ja likvideerimist, samuti selliseks tegevuseks antud volituste tühistamist või sellise tegevuse peatamist või lõpetamist keskkonnakahjulike mõjude minimaliseerimiseks.

(5) «Optimaalne kulu» tähendab määratletud eesmärgini jõudmist vähima kuluga või suurima tulu saamist teatava kuluga.

(6) «Energiakasutuse tõhustamine» tähendab tegevust, mille puhul vähendatakse tootmiseks vajalikku energiahulka, säilitades (kauba või teenuse) tootmise mahu ning toote kvaliteedi või näitajad.

(7) «Keskkonnakahjulike mõju» tähendab teatava tegevuse mõju keskkonnale, sealhulgas inimeste tervisele ja turvalisusele ning taimestikule, loomastikule, mullastikule, õhule, veele, kliimale, maastikule ja ajaloolistele mälestusmärkidele või muudele objektidele, või keskkonnategurite koostoimele; see tähendab ka mõju, mida keskkonnatingimuste muutumine avaldab kultuuripärandile ning sotsiaal-majanduslikule olukorrale.

II osa. TEGEVUSPOLIITIKA

Artikkel 3. Lähtealused

Protokollipooled juhivad järgmistest põhimõtetest:

(1) Protokollipooled teevad koostööd ja osutavad vajadusel üksteisele abi energiasäästupoliitika, seaduste ja määruste väljatöötamises ning rakendamises.

(2) Protokollipooled töötavad välja energiakasutuse tõhustamise poliitika ning asjaomase õigusliku ja regulatiivse raamistiku, mis *inter alia* aitab kaasa:

a) turumehhanismide funktsioneerimisele, kaasa arvatud turu hinnakorraldus ning keskkonnakaitsekulude ja -tulude põhjalikum arvestamine;

b) tökete kõrvaldamise kaudu energiakasutuse tõhustamisele, soodustades sellega investeerimist;

c) energiakasutuse tõhustamise projektide finantseerimisele;

d) hariduse ja teadlikkuse arengule;

e) tehnoloogia levikule ja -siirdele;

f) õigusliku ja regulatiivse raamistiku transparentseks muutmisele.

(3) Protokollipool püüab tõhustada energiakasutust kogu energiatsükli ulatuses. Pidades silmas keskkonnakaitset, töötab protokollipool oma kompetentsi piires välja kulude optimeerimisel ja majanduslikul

efektiivsusel põhineva energiakasutuse tõhustamise poliitika ja ühise või kooskõlastatud tegevuse kava ning rakendab need ellu.

(4) Energiakasutuse tõhustamise poliitikas käsitletakse nii lühiajalisi meetmeid senise tegevuspraktika reguleerimiseks kui ka pikaajalisi abinõusid energiakasutuse tõhustamiseks kogu energiatsükli ulatuses.

(5) Tehes koostööd käesoleva protokolliga eesmärkide saavutamisel arvestavad protokollipooled omavahelisi erinevusi kahjulike kõrvalmõjude ja nende likvideerimise kulude osas.

(6) Protokollipooled tunnistavad erasektori tähtsust. Nad soodustavad energeetikatööstuse ettevõtete, vastutavate ametkondade ja eriagentuuride tegevust ning tööstuse ja riigi haldusaparaadi tihedat koostööd.

(7) Ühise või kooskõlastatud tegevuse puhul arvestavad protokollipooled nendes rahvusvahelistes kokkulepetes esitatud keskkonnakaitse põhimõtteid, millele nad on alla kirjutanud.

(8) Protokollipooled tuginevad võimaluse korral asjaomaste rahvusvaheliste või muude organite tööle ja kogemustele, hoiduvad nende tegevust dubleerimast.

Artikkel 4. Vastutuse jaotus ja koordineerimine

Protokollipool tagab, et energiakasutuse tõhustamise poliitika on tema vastutavate ametkondade vahel kooskõlastatud.

Artikkel 5. Strateegia ja tegevuspoliitika eesmärgid

Et vähendada energiatsükli mõju keskkonnale, töötab protokollipool oma energiatööstuse olukorrast lähtudes välja energiakasutuse tõhustamise strateegia ja tegevuspoliitika. See strateegia ja poliitika peab olema transparentne.

Artikkel 6. Finantseerimine ja materiaalne huvitatud

(1) Protokollipool toetab energiakasutuse tõhustamise ja keskkonnakaitse finantseerimise uute meetodite ellurakendamist, näiteks energiatarbijate ja välisinvestorite ühissettevõtete loomine (edaspidi «kolmanda isiku kaasamine finantseerimisse»).

(2) Protokollipool püüab kasutada ja soodustada juurdepääsu erakapitaliturule ja rahvusvahelistele finantsasutustele, et lihtsustada investeerimist energiakasutuse tõhustamisse ning sellega seotud keskkonnakaitse.

(3) Arvestades energiaharta lepingus sätestatud ja muid rahvusvahelisi õiguslikke kohustusi, võib protokollipool energiatarbijate materiaalse stimuleerimise kaudu soodustada energiakasutust tõhustavate tehnoloogiate, toodete ja teenuste turulepääsu. Protokollipool püüab seda tehes tagada transpertsuse ning vältida rahvusvahelise turu moonutusi.

Artikkel 7. Energiakasutust tõhustava tehnoloogia arendamine

(1) Protokollipool toetab kooskõlas energiaharta lepinguga kaubandust ning koostööd energiakasutust tõhustavate ja keskkonnaohutute tehnoloogiate, energiasteenuste ja juhtimistavade alal.

(2) Protokollipool soodustab selliste tehnoloogiate ja teenuste kasutamist ning juhtimistavade järgimist kogu energiatsükli vältel.

Artikkel 8. Siseriiklikud programmid

(1) Artiklis 5 määratletud tegevuspoliitika elluviimiseks töötab protokollipool välja, täidab ja täiendab regulaarselt tema oludele vastavaid energiakasutuse tõhustamise programme.

(2) Nimetatud programmidega võib näha ette järgmisi tegevusi:

a) energianõudluse ja -pakkumise pikaajaliste arengukavade väljatöötamine otsuste vastuvõtmise suunamiseks;

b) senisele tegevusele energeetika-, keskkonnakaitse- ja majanduslase hinnangu andmist;

c) energiatarbijate seadmete ökonoomsusstandardite määratlemist ja nende rahvusvahelist ühtlustamist, vältimaks moonutusi kaubanduses;

d) eraalgatuse ning tööstuskoostöö, sealhulgas ühissettevõtete arendamist ja soodustamist;

- e) energiakasutust enim tõhustavate, majanduslikult elujõuliste ja keskkonnaohutute tehnoloogiate väljatöötamist;
- f) energiakasutuse tõhustamise uuenduslike meetodite, nagu kolmanda isiku kaasamine finantseerimisse ja ühisfinantseerimine, soodustamist;
- g) asjakohaste energiabilansside ja andmebaaside, mis sisaldaksid üksikasjalikku teavet energianõudluse ja energiakasutust tõhustavate tehnoloogiate kohta, väljaarendamist;
- h) sellise energiakasutuse tõhustamise programmide ja tehnoloogia alase konsultatsiooniteenuse loomist, mida tarbijatele ja tootjatele võiks osutada avalik- või eraõiguslikud tööstus- või teenindusettevõtted;
- i) energiatootmise käigus tekkiva ja tavaliselt kaotatava soojustenergia ärakasutamise ning piirkondliku soojatootmise ja soojusvõrgu efektiivsuse suurendamist;
- j) tegevuspoliitika edasiarendamiseks ja ellurakendamiseks piisavalt finantseeritud ja komplekteeritud ning asjaomasel tasemel olevate energiakasutuse tõhustamise eriasutuste loomist.
- (3) Protokollipooled tagavad, et luuakse energiakasutuse tõhustamise programmide rakendamiseks vajalikud institutsionaalsed ja õiguslikud infrastruktuurid.

III osa. RAHVUSVAHELINE KOOSTÖÖ

Artikkel 9. Koostöövaldkonnad

Protokollipooled võivad teha koostööd neile sobivas vormis. Võimalike koostöövaldkondade loetelu on esitatud protokollis lisas.

IV osa. HALDUSLIK JA ÕIGUSLIK KORRALDUS

Artikkel 10. Harta konverentsi osa

- (1) Käesoleva protokollis kohased harta konverentsi otsused võtavad vastu ainult need energiaharta lepingu pooled, kes on selle protokolliga ühinenud.
- (2) Harta konverents seab eesmärgiks kinnitada käesoleva protokollis jõustumisest arvates 180 päeva jooksul menetlused, millega lihtsustada protokollis rakendamist ja valvata selle kohaldamise järele, kaasa arvatud aruandekohustus, ning täpsustada koostöövaldkonnad artikli 9 kohaselt.

Artikkel 11. Sekretariaat ja finantseerimine

- (1) Energiaharta lepingu artikli 35 alusel moodustatud sekretariaat abistab harta konverentsi viimase protokollijärgsete ülesannete täitmises ning osutab harta konverentsi nõusoleku korral muud teenuseid, mida aegajalt võib vaja olla seoses protokollis ellurakendamisega.
- (2) Sekretariaadi ja harta konverentsi kulud, mis tulenevad käesolevast protokollist, kannavad protokollipooled vastavuses oma maksevõimega, mis määratakse energiaharta lepingu lisa B kohaselt.

Artikkel 12. Hääletamine

- (1) Harta konverentsil kohalviibivate ja hääletuses osalevate protokollipoolte ühehääline otsus on vajalik järgmistel juhtudel:

- a) paranduste tegemine käesolevasse protokollis; ja
- b) käesoleva protokolliga ühinemine artikli 16 alusel.

Teisi käesoleva protokolliga seotud küsimusi lahendades püüavad protokollipooled jõuda konsensusele. Kui see ei õnnestu, võetakse otsused vastu sellel konverentsil kohalviibivate ja hääletuses osalevate protokollipoolte 3/4 häälteenamusega, välja arvatud eelarveküsimustega seotud juhud.

Eelarveküsimuses võetakse otsused vastu nende protokollipoolte kvalifitseeritud häälteenamusega, kelle rahalised eraldised arvestatuna artikli 11 lõike 2 alusel moodustavad kokku vähemalt 3/4 rahaliste eraldiste kogusummast.

- (2) Käesolevas artiklis tähendab «kohalviibiv ja hääletuses osalev pool» kohalviibivat ning poolt või vastu hääletavat käesoleva protokollis poolt eeldusel, et harta konverents võib protseduurireeglitest lähtudes lubada võtta selline otsus vastu kirja teel.

- (3) Käesolevas artiklis nimetatud otsused kehtivad ainult eeldusel, et need on vastu võetud lihthäälteenamusega, välja arvatud lõikes 1 nimetatud eelarveküsimustega seotud juhud.

(4) Piirkondlikul majandusühendusel on hääletades sama palju hääli, kui palju tal on protokolliga ühinenud liikmesriike, eeldusel, et selline majandusühendus ei kasuta oma hääleõigust, kui tema liikmesriigid kasutavad enda oma, ja vastupidi.

(5) Juhul kui protokollipool on protokollijärgsed rahalised kohustused pikema aja jooksul täitmata jätnud, võib harta konverents temalt ajutiselt hääleõiguse kas täielikult või osaliselt ära võtta.

Artikkel 13. Energiaharta lepingu kehtivus

(1) Käesolevas protokollis sätestatu ja energiaharta lepingus sätestatu vastuolu korral kohaldatakse energiaharta lepingut.

(2) Artikli 10 lõige 1 ja artikli 12 lõiked 1 kuni 3 ei kehti harta konverentsil antud häälte kohta käesoleva protokolliga parandamise küsimustes, millega antakse kohustusi või ülesandeid harta konverentsile või sekretariaadile, mille moodustamise näeb ette energiaharta leping.

V osa. LÕPPSÄTTED

Artikkel 14. Allakirjutamine

Käesolev protokoll on allakirjutamiseks avatud 1994. aasta 17. detsembrist kuni 1995. aasta 16. juunini Lissabonis kõigile riikidele ja piirkondlikele majandusühendustele, kelle esindajad on hartale ja energiaharta lepingule alla kirjutanud.

Artikkel 15. Ratifitseerimine, vastuvõtmine või kinnitamine

Käesolev protokoll tuleb allakirjutanutel ratifitseerida, vastu võtta või kinnitada. Ratifitseerimis-, vastuvõtmis- või kinnitamisdokumendid deponeeritakse depositaari juurde.

Artikkel 16. Ühinemine

Pärast protokolliga allakirjutamiseks sulgemist on see harta alla kirjutanud ja energiaharta lepinguga ühinenud riikidele ja piirkondlikele majandusühendustele ühinemiseks avatud. Ühinemise nõuded peab heaks kiitma harta konverents. Ühinemisdokumendid deponeeritakse depositaari juurde.

Artikkel 17. Parandused

(1) Protokollipool võib käesoleva protokolliga kohta teha parandusettepanekuid.

(2) Esitatud parandusettepaneku teksti edastab sekretariaat protokollipooltele vähemalt kolm kuud enne selle harta konverentsile vastuvõtmiseks esitamise kuupäeva.

(3) Protokolliparandused, mille teksti harta konverents on heaks kiitnud, edastab sekretariaat depositaarile, kes esitab need protokollipooltele ratifitseerimiseks, vastuvõtmiseks või kinnitamiseks.

(4) Käesoleva protokolliga paranduste ratifitseerimis-, vastuvõtmis- või kinnitamisdokumendid deponeeritakse depositaari juurde. Parandus jõustub selle ratifitseerinud, vastu võtnud või kinnitanud protokollipoolte suhtes kolmekümnendal päeval pärast seda, kui protokolliga ühinenud riikidest vähemalt 3/4 on oma ratifitseerimis-, vastuvõtmis- või kinnitamisdokumendid deponeerinud. Edaspidi jõustub parandus protokollipoolte suhtes tema ratifitseerimis-, vastuvõtmis- või kinnitamisdokumendi deponeerimisest kolmekümne päeva pärast.

Artikkel 18. Jõustumine

(1) Käesolev protokoll jõustub hartale alla kirjutanud ja energiaharta lepinguga ühinenud riikide või piirkondliku majandusühenduse viieteistkümnenda ratifitseerimis-, vastuvõtmis-, kinnitamise- või ühinemisdokumendi deponeerimisest kolmekümne päeva pärast või energiaharta lepingu jõustudes, olenevalt sellest, kumb neist leiab aset hiljem.

(2) Pärast lõike 1 kohast jõustumist selle ratifitseerinud, vastu võtnud või kinnitanud või sellega ühinenud riigi või piirkondliku majandusühenduse suhtes, kes on energiaharta lepingu pool, jõustub protokoll ratifitseerimis-, vastuvõtmis-, kinnitamise- või ühinemisdokumendi deponeerimisest kolmekümne päeva pärast.

(3) Lõike 1 puhul ei arvestata piirkondliku majandusühenduse deponeeritud dokumenti lisaks selle ühenduse liikmesriikide deponeeritud dokumentidele.

Artikkel 19. Reservatsioonid

Käesolevale protokollile ei või teha mingeid reservatsioone.

Artikkel 20. Protokollide denonsseerimine

(1) Protokollipool võib igal ajal pärast protokollide tema suhtes jõustumist teatada depositaarile kirjalikult soovist käesolev protokoll denonsseerida.

(2) Kui protokollipool denonsseerib enda suhtes energiaharta lepingu, käsitatakse seda ka käesoleva protokollide denonsseerimisena.

(3) Protokollide denonsseerimine lõike 1 alusel jõustub kirjaliku teate laekumisest depositaarile üheksakümne päeva pärast. Protokollide denonsseerimine lõike 2 alusel jõustub energiaharta lepingu denonsseerimise jõustumise kuupäeval.

Artikkel 21. Depositaar

Käesoleva protokollide depositaar on Portugali Vabariigi valitsus.

Artikkel 22. Autentsed tekstid

Selle kinnituseks on täievolilised esindajad protokollide alla kirjutanud. Protokoll on koostatud inglise, prantsuse, saksa, itaalia, vene ja hispaania keeles. Kõik tekstid on võrdselt autentsed ja ühes eksemplaris, mis deponeeritakse Portugali Vabariigi valitsuse juurde.

Koostatud Lissabonis seitsmeteistkümnendal detsembril tuhande üheksasaja üheksakümne neljandal aastal.

Lisa

Näitlik ja mittetäielik nimekiri võimalikest koostöövaldkondadest vastavalt artiklile 9

Energiakasutuse tõhustamise programmide väljatöötamine, sealhulgas energiakasutuse tõhustamise tõkete ja potentsiaali määramine ning energia liigituse ja efektiivsusstandardite väljaarendamine;

energiatsükli keskkonnamõjude hindamine;

majanduslike, õiguslike ja regulatiivsete abinõude arendamine;

tehnoloogiasuure, tehniline abi ja tööstuslikud ühissettevõtted vastavalt rahvusvahelisele omandiõiguse käsitusele ja muudele asjaomastele rahvusvahelistele lepingutele;

uurimis- ning arendustegevus;

haridus, väljaõpe, informatsioon ja statistika;

riigieelarveliste või muude turumajanduslike meetmete, kaasa arvatud kaubeldavad load, määramine ning hindamine väliste, eeskätt keskkonnakaitsekulude ja -tulude arvestamiseks.

Energiaanalüüs ja tegevuspoliitika väljatöötamine:

-- energiakasutuse tõhustamise võimaluste hindamine;

-- energianõudluse analüüs ja statistika;

-- õiguslike ja regulatiivsete abinõude arendamine;

-- integreeritud ressursiplaneerimine ja nõudluse suunamine;

-- keskkonnakahjulike mõjude hindamine, sealhulgas tähtsamate energiaprojektide puhul.

Energiakasutuse tõhustamiseks ja keskkonnakaitseks vajalike majanduslike meetmete hindamine.

Süsivesinike puhastamise, töötlemise, edastamise ja tarnimise käigus toimuva energiakasutuse tõhustamise analüüs.

Energiakasutuse tõhustamine elektri tootmise ja edastamise käigus:

-- koostootmine;

-- seadmed (katlad, turbiinid, generaatorid jne);

-- energiavõrkude integratsioon.

Energiakasutuse tõhustamine ehitussektoris:

- soojusisolatsiooni standardid, passiivne päikeseenergia ja ventilatsioon;
- ruumide kütte ja õhu konditsioneerimissüsteemid;
- kõrge efektiivsusega ja madala NOx sisaldusega põletid;
- mõõtmistehnoloogiad ja individuaalne mõõtmine;
- kodutehnika ja valgustus.

Munitsipaal- ja piirkondlikud teenused:

- piirkondlikud küttesüsteemid;
- efektiivsed gaasitarnesüsteemid;
- energiaplaneerimise tehnoloogiad;
- kaksiklinnad või muud kaksiterritoriaalüksused;
- energiakorraldus linnades ja üldkasutatavates hoonetes;
- jäätmetöötlus ja energia saamine jäätmetest.

Energiakasutuse tõhustamine tööstussektoris:

- ühisettevõtted;
- astmeline energiakasutus, koostootmine ja jääksoojuse ärakasutamine;
- energiaauditid.

Energiakasutuse tõhustamine transpordisektoris:

- mootorsõidukite tehnilised nõuded;
- efektiivsete transpordi-infrastruktuuride väljaarendamine.

Informatsioon:

- teadlikkuse kujundamine;
- andmebaasid (juurdepääs, tehniline spetsifikatsioon, informatsioonisüsteemid);
- tehnilise informatsiooni levitamine, kogumine ja võrdlev analüüs;
- käitumisuuringud.

Haridus ja väljaõpe:

- energeetikajuhtide, -ametnike, -inseneride ja -õpilaste vahetus;
- rahvusvaheliste õppekursuste korraldamine.

Finantseerimine:

- õigusliku raamistiku väljatöötamine;
- kolmandate isikute kaasamine finantseerimisse;
- ühisettevõtlus;
- ühisfinantseerimine.